

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

26-27 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Денисенко В.В.</i> ПРОФЕСІЙНЕ МИСЛЕННЯ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА: ДЕОНТОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ...	91
<i>Денисенко В.В., Денисенко С.А.</i> МЕДИКАЛІЗАЦІЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ.....	92
<i>Дяченко М.С.</i> ПРОФЕСІЙНИЙ ПОРТРЕТ ЛІКАРЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ЗНАЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РІВЕНЬ СУСПІЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	94
<i>Єнгалічев Т.Р.</i> ЕВТАНАЗІЯ В СУЧАСНІЙ МЕДИЦИНІ: СЛИЗЬКА ДОРІЖКА ЧИ ОБГРУНТОВАНИЙ МЕТОД?.....	95
<i>Карпенко К.І.</i> ЕКОЦИД У КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ «СПІЛЬНОЇ ВРАЗЛИВОСТІ».....	97
<i>Кравченко В.Ю., Кравченко О.Ю.</i> ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ПЛАЦЕБО В КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	100
<i>Krawczyk K.M.</i> THE PHILOSOPHY OF PREVENTION IN PARASITOLOGY: OVERCOMING SOCIO-PHILOSOPHICAL BARRIERS AND STIGMA IN PUBLIC HEALTH	102
<i>Пустовіт С.В.</i> СУБ'ЄКТИВНІСТЬ ТВАРИН В КОНТЕКСТІ БІОЕТИКИ.....	103
<i>Рохман Б.М., Дойчик М.В., Сініцина А.В.</i> ЕКОЛОГІЧНИЙ СВІТОГЛЯД У СВІТЛІ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ (ЕТИКО-АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ВИМІР).....	105
<i>Резанова Н.О., Колебанов Д.С.</i> МІЖ ДЕОНТОЛОГІЄЮ І НЕОБХІДНІСТЮ: ЕТИЧНІ МЕЖІ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ У ПРОСТОРИ ВІЙНИ.....	108
<i>Рунчева К.А.</i> НЕЙРОСТИМУЛЯЦІЯ ТА ЕТИЧНІ ПИТАННЯ: ПРАВО НА СВІДОМІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПАЦІЄНТА.....	110
<i>Цимбал А.Ю., Котлова Ю.В.</i> ІНСТРУМЕНТИ ЛІКАРЯ У ПОДОЛАННІ СТИГМИ ПЕРЕДЧАСНОГО НАРОДЖЕННЯ: ВІД СІМЕЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ДОГЛЯДУ ДО РАННІХ НЕЙРОРОЗВИТКОВИХ ВТРУЧАНЬ	112
СЕКЦІЯ 4. ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ	
<i>Білай І.М., Білай А.І.</i> ПОКРАЩЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ ФАРМАЦЕВТАМ-ІНТЕРНАМ З ВИКОРИСТАННЯМ НАУКОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВІРТУАЛЬНА АПТЕКА».....	114
<i>Vasylenko H.V., Kucher T.V.</i> THE IMPORTANCE OF COGNITIVE-COMMUNICATION TEACHING IN THE STUDY OF PHARMACOLOGY AND PATHOPHYSIOLOGY AS COMPONENTS OF CLINICAL THINKING...	115
<i>Давидова А.Г., Курочкін М.Ю., Капустін С.А.</i> НАВЧАЛЬНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ ЕТИКИ ТА ДЕОНТОЛОГІЇ У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ МЕДИЦИНИ КРИТИЧНИХ СТАНІВ.....	121
<i>Дейнега В.А.</i> ПРОБЛЕМИ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОЗВІТІВ СТУДЕНТІВ ЯК ФОРМИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ.....	122
<i>Дуюн І.Ф.</i> МЕДИЧНА ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	124
<i>Зарічна Т.П., Соляненко О.Л.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	125
<i>Земляний Я.В., Земляна Н.А.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО СИМУЛЯТОРА ПАЦІЄНТА BODY INTERACT ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	127

ставленню до пацієнтів, а іноді і нехтуванню своїми обов'язками, якщо вони є неприємними та некомфортними для них? Людина набагато швидше звикає до того, що простіше, аніж до того, що важче, тож, вірогідно, не варто дивуватись, що, попрацювавши хоча б півроку в якості медичної сестри, інтелігентний молодий лікар-інтерн починає грубо та вкрай роздратовано розмовляти з пацієнтами, виказує неповагу до їхньої особистості або невчасно чи не в повному обсязі виконує лікарські призначення.

Рішень у цієї проблеми досить небагато. Одним з них нам здається спонукання лікарів-інтернів до активного обговорення з викладачем усіх морально-етичних проблем, що виникають у них на чергуваннях, і викладач повинен бути готовим до сумісного з учнем пошуку оптимального виходу з кожної конкретної ситуації. Але для цього, як мінімум, необхідно, щоб сам лікар-інтерн розглядав порушення медико-етичних та деонтологічних норм під час роботи з тяжко та критично хворими пацієнтами саме як проблему, а не як звичайну повсякденну ситуацію, та усвідомлював необхідність її вирішення, а бажано – і неприпустимість таких ситуацій у своїй майбутній роботі. І, можливо, саме викладач повинен якомога частіше наголошувати учням, що будь-який хворий з будь-якою патологією – це перш за все людина, зі своїми потребами та стражданнями, яка у будь-якій ситуації потребує, заслуговує та вимагає гідного й людського відношення до себе.

ПРОБЛЕМИ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОЗВІТІВ СТУДЕНТІВ ЯК ФОРМИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

*Дейнега Вікторія Анатоліївна,
асистент кафедри пропедевтики дитячих хвороб,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Пропедевтика дитячих хвороб є базовою дисципліною, що формує у студентів-медиків фундаментальні клінічні навички, без яких неможливе подальше опанування педіатрії та суміжних клінічних дисциплін. Саме на цьому етапі закладаються вміння клінічного огляду дитини, оцінки фізичного та нервово-психічного розвитку, збору анамнезу з урахуванням вікових особливостей, а також базові комунікативні навички роботи з дитиною та її батьками. Однак у сучасних умовах процес повноцінного відпрацювання практичних навичок стикається з низкою об'єктивних та суб'єктивних проблем.

Однією з ключових проблем викладання пропедевтики дитячих хвороб є обмежені можливості для багаторазового, усвідомленого та контрольованого відпрацювання практичних навичок безпосередньо біля ліжка пацієнта. В результаті студент часто знає алгоритм теоретично, але не володіє ним на практиці [1, с. 70].

Додатковим чинником є зміна освітнього середовища та особливостей сучасного студента. Значна частина здобувачів освіти орієнтована на цифрові формати навчання, візуальний контент та асинхронну взаємодію з викладачем. За відсутності чітких інструментів контролю самостійної роботи це може призводити до зниження якості підготовки [2, с. 33].

Серед найбільш поширених проблем можна виокремити:

- неможливість багаторазового повторення однієї й тієї самої навички в умовах клініки;
- пасивну позицію частини студентів під час практичних занять;
- складність об'єктивної оцінки рівня сформованості навички у кожного студента;
- недостатній час заняття для індивідуальної корекції помилок.

Усе це зумовлює потребу в пошуку додаткових педагогічних інструментів, які б доповнювали традиційні форми навчання, а не замінювали їх [4, с. 23]. Одним із таких інструментів є використання відеозвітів студентів з відпрацювання практичних навичок як форми самостійної роботи (домашнього завдання). Відеозвіт передбачає запис студентом виконання конкретної практичної навички відповідно до затвердженого алгоритму (наприклад, огляд дитини, оцінка фізичного розвитку, перкусія та аускультация легень,

визначення меж серця, оцінка стану лімфатичних вузлів тощо) . Важливо підкреслити, що йдеться не про формальний відеозапис, а про структурований навчальний продукт із чіткими вимогами: дотримання послідовності дій, правильність термінології, коментарі студента щодо власних дій та можливих помилок. Студенти самостійно (з дотриманням етичних норм та вимог безпеки) демонструють виконання певної маніпуляції (на симуляторах, манекенах або близьких/волонтерах, за їх дозволом) та аналізують свої дії, записуючи процес на відео.

Використання відеозвітів має низку суттєвих переваг:

- стимулює активну позицію студента та його особисту відповідальність за результат;
- забезпечує багаторазове повторення навички у комфортному для студента темпі - метод підтримує асинхронне навчання, дозволяючи студентам відпрацьовувати навички у власний час та темп, що є критично важливим для осіб, які поєднують навчання з іншою діяльністю [1, с. 74].

- формує навички самоконтролю та самоаналізу - процес запису вимагає від студента багаторазового повторення навички та її самостійного критичного аналізу перед подачею роботи. Це сприяє глибокій рефлексії та формуванню стійкої моторної пам'яті [3, с 42].

- дозволяє викладачу об'єктивніше оцінити рівень підготовки кожного студента - відеозапис слугує об'єктивним доказом рівня володіння навичкою.

- створює можливість індивідуального зворотного зв'язку з акцентом на типові помилки- викладач отримує можливість покадрово оцінити техніку виконання навички, виявити помилки та надати індивідуалізований і точний зворотний зв'язок, що є неможливим при масовій очній перевірці.

- є певною підготовкою до стандартизованих іспитів (OSCE/КРОК) -регулярне відпрацювання та запис навичок підвищує впевненість та якість підготовки до об'єктивного структурованого клінічного іспиту (OSCE) [5, с. 1].

Ці переваги підкреслюють, що відеозвіти — це ціннісний інструмент для покращення засвоєння практичних навичок у цілому, особливо в умовах онлайн-навчання.

На мою думку, особливо цінним є те, що студент, переглядаючи власний відеозапис, часто самостійно помічає недоліки, які залишаються непомітними під час звичайного практичного заняття.

Отже, поєднання традиційних форм навчання з використанням відеозвітів як домашнього завдання є доцільним та педагогічно обґрунтованим підходом у викладанні пропедевтики дитячих хвороб. Такий формат сприяє підвищенню мотивації студентів, покращенню якості відпрацювання практичних навичок та формуванню усвідомленого ставлення до майбутньої лікарської діяльності. У сучасних умовах це може розглядатися як один із реальних шляхів подолання розриву між теоретичними знаннями та практичними вміннями студентів.

Список використаних джерел

1. Бойчук Т. М. Сучасні підходи до контролю практичних навичок студентів-медиків // Медична освіта. – 2024. – № 3.
2. Перспективи та труднощі ефективного використання інноваційних технологій для забезпечення професійної підготовки студентів-медиків при вивченні клінічних дисциплін / Г. А. Крицька, І. О. Крицький, Г. Я. Загричук, Т. І. Крицький // Медична освіта. – 2017. –№ 2. DOI 10.11603/me.2414-5998.2017.2.7826.
3. Дернова М. Моделі емпіричного навчання дорослих: зарубіжний досвід. – Порівняльно-педагогічні студії. – № 2(24), 2015.
4. Бичко М. В. Сутність, особливості, переваги й недоліки, контроль якості знань у дистанційній формі навчання студентів закладів вищої медичної освіти /М. В. Бичко, С.А. Стеценко // Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти: матеріали навч.-наук. конф.з міжнар. участю (м. Полтава, 25 берез. 2021 р.). – Українська медична стоматологічна академія, 2021.
5. Marker S. Simulation-based training of junior doctors in handling critically ill patients facilitates the transition to clinical practice: an interview study / S. Marker, M. Mohr, D. Ostergaard // BMC medical education. – 2019. – Vol. 19(1). DOI 10.1186/s12909-018-1447-0.